

Kijkje in verborgen verleden Oosterbierum

MARIA DEL GROSSO

OOSTERBIERUM Twee mijlpalen in Oosterbierum zijn aanleiding voor de tentoonstelling *Verborgen Verleden* die vandaag in de Sint Joris Tsjerke officieel geopend wordt.

„Daar zit de aanstichter”, zeggen Jetske Nouta van uitvaartvereniging De Laatste Eer en vrijwilliger Johannes Wolbers. In de consistorie van de Sint Joriskerk wijzen ze naar dominee Ulbe Tjallingii. De reünie van de Oranjevereniging, die honderd jaar bestaat, was voor hem aanleiding eens na te denken met welke activiteit de Protestantse Kerk zich zou presenteren.

Op 23 en 24 juni komen ruim driehonderd reünisten naar het dorp die met een bus door Oosterbierum en omgeving toeren en onderweg op diverse plekken uitstappen. Dan moet de kerk wel wat te bieden hebben, vond Tjallingii. Een link met de begraafplaats rond de kerk was snel gelegd, voegt Wolbers toe. Er moest nog stilgestaan worden bij het gerenoveerde kerkhof.

De opening daarvan zou afgelopen winter plaatsvinden, maar omdat de toren toen een onderhoudsbeurt kreeg, kwam dat niet goed uit.

De ingebruikname van het nieuwe hek en nieuw pad vindt daarom nu plaats. De uitvaartvereniging kreeg het verzoek in de notulen te duiken om historische weetjes op te duiken die geschikt zijn voor een tentoonstelling, vertelt Nouta. Alleen al dat lezen van de notulenboeken was heel leuk, meldt ze. „Als je daarmee begint, houdt het nooit op.” Het zorgde er bijvoorbeeld voor dat er nu een lijst gemaakt is van alle bodes en reservebodes van de uitvaartvereniging.

Voor De Laatste Eer is de renovatie van het kerkhof een hele verbetering, zegt Nouta. Het nieuwe pad voorkomt dat ze over andere graven moeten lopen. Daar komt bij dat het zicht veel ruimtelijker is geworden, stelt Tjallingii. Vanaf de jaren zestig waren de graven aan het zicht onttrokken door een haag. Die is weggehaald waardoor het dorp ineens weer zicht heeft op het kerkhof. Bovendien was er amper toegangsmogelijkheid naar de begraafplaats. Nu zijn er aan alle kanten doorgangen in het hek.

De speurtocht naar het verleden leverde een aantal mooie verhalen op die met foto's en rekwisieten uitgebeeld worden. Ze zijn bevestigd aan houten stellages in de vorm van

een kerk. Ook dat was een idee van Tjallingii. De uitstalling is de hele zomer te bezoeken tijdens Tsjerkepaad als de Sint Joriskerk op zaterdagmiddag open is.

Een van de verhalen die uitgebeeld wordt, gaat over de evacuees die aan het einde van de Tweede Wereldoorlog uit Zeeland naar het Noorden kwamen omdat daar voedsel en onderdak was. Oosterbierum huisvestte er veel meer dan omliggende dorpen, zeker veertig werden er bij de dorpsbewoners ondergebracht. Waarom het er zo veel waren, is de samenstellers van de expositie een raadsel.

Ze ontdekten wel waarmee de tijdelijke gasten bezig gehouden werden. Ze gingen op oude jute zakken borduren. Er zijn dorpsbewoners die nog steeds contact met nazaten van de evacuees hebben. In de kerk wordt hun tocht treffend weergegeven met een aantal oude koffers bij de foto's.

De drie hopen dat door de komst van dorpsgenoten naar de tentoonstelling ook een raadsel opgelost kan worden. Tussen de grafmonumenten stuitte de uitvaartvereniging op de steen van een dertienjarige jongen uit Hongarije. Het verhaal van deze jongen is nog onbekend.

Zij doken in het verleden van Oosterbierum: (van links naar rechts) dominee Ulbe Tjallingii, vrijwilliger Johannes Wolbers en Jetske Nouta van Uitvaartvereniging De Laatste Eer. FOTO NIELS WESTRA